

Pred novo študijsko sezono

Idejno izobraževanje mora biti dostopno vsakomur

Potreba po temeljitejšem poznavanju političnih in ekonomskih ved nam narekuje naš hiter družbeno ekonomski razvoj, v katerem postaja vloga subjektivnega faktorja vedno večja. Ta povečana vloga se vidi med drugim tudi v tem, ker se materialna osnova v podjetjih in komunih vedno bolj krepi; naši ljudje razpolagajo z vedno več sredstvi in imajo zaradi tega tudi vedno večjo odgovornost, da jih razporejujejo tako, da bo posameznik, kakor tudi skupnost imela od njih največjo korist. Ta naloga pa zahteva vedno večje znanje in družbeno zavest.

Tudi vloga komunistov se z razvojem sistema delavskega in družbenega upravljanja spreminja. Danes morajo komunisti biti bolj kot v preteklem obdobju idejno močni, poznati in razumeti morajo program ZK, ki predstavlja osnovno smernico za razvoj socializma. Kako bodo ta program tolmачili najširšim slojem prebivalstva, kako in kdaj ga bo naš delavski razred realiziral v praksi, je v veliki meri odvisno od njih. To so le nekatere ugotovitve zadnjega plenuma Občinskega komiteja ZK Kranj, na katerem so govorili o idejni vzgoji v občini.

Osnovne organizacije ZK bodo tako kot v preteklem letu delile program na obvezni in neobvezni del. Razlika bo le v tem, da se bodo morali sekretariati v večji meri zanimati za izvajanje programa in le-to nadzorovati ter da bomo morali napraviti kvaliteten napredek, tako po vsebini kakor tudi v metodi študija. Obvezni del programa bodo določile občinske ideološke komisije iz materialno važnejših zasedanj naših najvišjih vodstev (kongres SZDL, plenumi CK ZKI, SZDL, sindikatu). Pri študiju neobveznega dela programa pa je namen v glavnem ta, da se komunisti in ostali državljani usposobijo za reševanje vsakdanjih problemov. Zato bodo osnovne organizacije same izbirale za študij tiste teme, ki jim bodo pri njihovem delu najbolj koristile. — Dalje mora osnovna organizacija ZK v mnogo večji meri kot do sedaj negovati individualni študij, za kar naj zadolžijo člana sekretariata, ki bo skrbel za potreben material kakor tudi vodil kontrolno o študiju slehernega člana.

Med komunisti v naših osnovnih organizacijah obstajajo tudi velike razlike v idejnem nivoju, kakor tudi različni interesi; eni se zanimajo za kulturno-prosvetna vprašanja, drugi za gospodarske probleme. Naloga vodstev osnovnih organizacij je, da omogočijo in razvijajo študij za svoje člane po interesnih skupinah. Se večjo skrb kot v pretekli sezoni pa morajo posvetiti trimesečnim seminarjem v večernih urah za mlade člane ZK, kjer jih seznanimo s programom in statutom Zveze komunistov.

V novi sezoni bo tudi program idejne vzgoje ostalih družbeno-političnih organizacij zelo bogat. Predvsem v organizacijah SZDL, sindikatih in LMS. Te organizacije bodo skušale zaieti kar najširši krog svojih članov. Narveč pozornosti pa bo seveda posvečeno članom raznih organov upravljanja kot delavskih svetov, upravnih odborov, združnih svetov, tolskih odborov, stanovaniških skupnosti, sindikalnih odborov, mladinskih vodstev itd. Njim bo treba nuditi dovolj teoretičnega znanja in političnih izkušenj za njihovo splošno politično razgledanost in vsakdanje delo. Organizacije SZDL bodo imele polnoletna dela, če bodo hotele realizirati nalogo, ki jih je prednje leto postavil V. kongres SZDL, sindikalne organizacije pa bodo še nadalje prispevale velik delež k

politično-ideološkemu in družbeno-ekonomskemu izobraževanju delavskega razreda. Organizirale bodo seminarje v podružnicah in v okviru občine za svoja vodstva, kakor tudi za vodstva organov samoupravljanja. Za informiranje vseh delavcev o najnovejših in aktualnih družbeno-ekonomskih vprašanjih pa menim, da bi se sindikalne organizacije v podjetjih v večji meri morale posluževati tovarniških glasil, ki jih imajo že skoraj vse večje tovarne v naši občini.

LMS pripravlja program za večerne in politične šole, kjer bo vzgajala svoj vodstveni kader. V podjetjih bo prirejala krajše seminarje in predavanja za vso mladino. Pestro in bolj sistematično pa bo tudi izobraževanje preko Klubov mladih proizvajalcev in aktivov mladih zadružnikov, na šolah pa se bo še naprej odvijal študij v marksističnih krožkih.

Za poglobljen ekonomski in politični študij pa bo v okviru Delavske univerze tako kot v preteklem letu odprta polletna politična šola. Ta šola bo imela 30 do 35 slušateljev in bo kadrovska. Namenjena je vsem tistim, ki že danes opravljajo odgovorne funkcije v organih upravljanja in družbenih organizacijah. Tu si bodo pridobili znanje iz politične ekonomije, ekonomike Jugoslavije, znanstvenega socializma, delavskega gibanja itd. Ta šola bo tudi pripravljavljica za vse tiste, ki se žele nadalje izobraževati in pridobiti višjo odnosno visoko izobrazbo političnih in ekonomskih ved.

Kot vidimo, je program ideološke vzgoje v prihodnji sezoni zelo bogat. Ni pa to še vse. Razna društva in aktivni n. pr. aktivni prosvetnih delavcev, kmetijskih delavcev, ljudska tehnika, TVD Partizan, Klub gospodarstvenikov in podobno bodo brez dvoma prispevali svoj delež k politični in ekonomski vzgoji svojih članov.

Če bomo hoteli ves program realizirati, morajo takoj vse organizacije izdelati programe. Pri tem naj sodeluje kar največ ljudi, tako da bodo skrbno pripravljene tako v vsebinskem kot tudi metodološkem pogledu. S tem se bomo izognili pomanjkljivi stvari, ki so se pojavljale v pretekli sezoni: da nekatere organizacije niso imele izdelanega programa, določenih predavateljev itd. Študij se je pričel s precejšnjo zakasnitvijo, medtem ko bi se letos začel že v začetku oktobra.

V letošnji sezoni bo še v večji meri kot do sedaj prepuščena organizacija in tehnična izvedba študija občinskim Delavskim univerzam. Te bodo poskrbele za potrebne tehnične pripomočke: flanelograme, filme, stenске liste, ki bodo študij v metodološkem pogledu dvignili na višjo raven. V okviru Delavske univerze v Kranju bo delala politična šola, trimesečni seminarji za mlade člane ZK, posamezna predavanja za politični aktiv občine, seminarji za člane stanovaniških skupnosti, člane DS, UO itd. Skratka, Delavska univerza postaja vedno bolj center politično-ekonomskega izobraževanja v občini, zato je naloga organov oblasti, organov upravljanja in političnih organizacij, da si zagotovimo potrebna materialna sredstva, dobre kadre in prepotrebne objekte.

Naša parola v letošnjem letu mora biti, da pustimo odprta vrata za ideološko izobraževanje slehernemu državljanu. S tem bomo veliko prispevali k nadaljnjemu razvoju socialistične demokracije, ki lažjemu razumevanju problemov, ki jih srečujemo vsak dan pri graditvi socializma.

Stefan Kadoič

PRVI KORAK k oblikovanju počitniške skupnosti tržiške komune

Tržič, 16. avgusta

V okviru občinskega sindikalnega sveta v Tržiču zbirajo podatke in predloge o možnosti organizacije Počitniške skupnosti te industrijsko močno razvite komune. Gre za to, da bi združili vse dosežane počitniške domove pod skupno upravo z ekonomskim računom ter združili vse kolektive k enotnemu načinu koriščenja teh obstoječih zmožljivosti.

Prvi korak k temu cilju je že narejen. Te dni so na oddihu delavci različnih tržiških podjetij v Umagu, Poreču, Crikvenici itd. Po skupnem posvetovanju, ki ga je organiziral Občinski sindikalni svet, so vsa večja podjetja: BPT, Peko, Runo in druga privolila, da smejo te domove pod istimi ugodnostimi koristiti člani kolektivov vseh pri-

zadetih tovarn. Prej je vsako podjetje imelo določen popust samo za svoje člane. Če je bila žena zaposlena v drugem podjetju, je morala samo v dom njenega podjetja, kjer je imela znižano ceno, ali pa z možem skupaj, kjer je plačala polno komercialno ceno. Sedaj so to odpravili. Med vsemi podjetji, ki imajo svoje počitniške domove, so isti pogoji za vse njihove delavce in nameščence. Takta ugodnejša rešitev za preživljanje dopustov je letos, kot ugotavljajo, privabila znatno večje število interesentov na morje, kot prejšnja leta. Zmožljivosti domov so popolne, zlasti sedaj v poletnem času, oziroma v času sezone. Že to je lep uspeh Občinskega sindikalnega sveta.

Toda to, kot pravijo, je le prvi korak v združevanju vseh ko-

lektivov tržiške komune za organizacijo oddihov delovnemu človeku. Po podatkih, ki jih že sedaj zbirajo, bodo organizirali že to jesen novo posvetovanje kolektivov in skušali postaviti osnovne temelje za Počitniške skupnosti te komune. Predvidevajo namreč, da bi vse počitniške domove njihovega območja združili pod skupno Počitniško skupnost. Sveda s pristankom in pogodbami sedanjih lastnikov teh domov. Tako bi ustvarili možnost racionalnejšega koriščenja obstoječih zmožljivosti, ki iz zdravstvenih razlogov ne smejo na morje in jim bolj uga-ja gorsko, oziroma višinsko potnebeje.

vsako leto na istem mestu, in kar je še posebno važno — člani manjših kolektivov, ki sedaj sploh nimajo svojih počitniških domov in praktično zato niti ne hodijo na morje, ne drugam, bi potem v okviru Počitniške skupnosti komune prav tako lahko prebili svoj dopust v teh domovih. Ker so sedanji domovi vsi ob Jadranski obali, oziroma na morju, nameravajo prav s to akcijo začeti graditi nov počitniški dom, in sicer v višinskih legah. Ta dom naj bi bil za tiste, ki iz zdravstvenih razlogov ne smejo na morje in jim bolj uga-ja gorsko, oziroma višinsko potnebeje. I. c.

Za 734 milijonov več

Pro zvednja v tovarni „Runo“ po rekonstrukciji

V tovarni usnja „Runo“ v Tržiču so že pred leti začeli z obsežno rekonstrukcijo, ki bo praktično že letos končana. V zadnjih letih so nabavili številne nove stroje in znatno povečali proizvodno zmogljivost. Namesto 170.000 kvadratnih metrov usnja, kolikor so ga tam letno izdelali pred začetkom rekonstrukcije, bodo sedaj lahko izdelali do 350.000 kvadratnih metrov usnja.

Hkrati z rekonstrukcijo pa so tam začeli izdelovati tudi dokaj kvalitetnejše vrste usnja. Tako sedaj izdelujejo kvaliteto tehnične usnje, ki bi sicer zaradi manj kvalitetnih kož ne bilo primerno, ki pa se s sodobnimi postopki izdelave in s tanko prevleko plastične mase, ki da lesk in odpornost usnju na zunanji strani, uspešno uveljavlja v čevljarški industriji. Hkrati, kar je zelo važno, sedanja rekonstrukcija te tovarne omogoča racionalno uporabo oziroma varčevanje s kemikalijami in surovinami. Vse to daje kolektivno prednost, da z istimi delavci poveča vrednost skupne proizvod-

nje od 825 milijonov dinarjev letos, na 1500 milijonov v prihodnje oziroma 734 milijonov dinarjev več kot doslej. Take proizvodne zmogljivosti bo imelo podjetje že v prihodnjih letih. Sveda so uspehi precej odvisni od redne dobave kož in od uvoza potrebnih surovin.

Vzporedno z rekonstrukcijo tovarne pa se je seveda spreminil tudi proizvodni postopek. Delavci, ki so bili prej večini in spretni na svojih delovnih mestih, so ob novih strojih postali novinci. Nastale so mnoge kadrovske težave. Zato že več let nenehno usposabljajo strokovni kader in tudi sedaj štipendirajo 5 tehnikov. Res je, da se je z rekonstrukcijo tovarne zelo dvignilo razpoloženje delavcev, ki vidijo v prihodnosti možnost večje produktivnosti in s tem tudi večjih prejemkov. Kot predvideva predlog, bodo v sklad skupne porabe namesto okroglo 20 milijonov dinarjev, kolikor so odvajali doslej, v prihodnje lahko dodeli kar 50 do 60 milijonov dinarjev. To pa je vsekakor optimistična perspektiva. -I. c.

Velik porast prometa

V soboto, 13. avgusta, so v Radovljici odprli novo zgrajene trgovske lokale podjetja Zelezina v Radovljici. Otvorili so razen celotnega kolektiva prisotnovali tudi zastopniki ObLO in ostalih političnih organizacij v Radovljici.

Anton Solar, upravnik podjetja, je v uvodnem govoru med drugim govoril o prometu v trgovinah, ki se iz leta v leto povečuje. Trgovsko podjetje Zelezina v Radovljici, ki je bilo ustanovljeno pred desetimi leti, je imelo v letu 1951 le 22 milijonov prometa, v letu 1959 pa že 172 milijonov. Letos pa bo promet v primerjavi s preteklim letom še za približno 30% presežen. Glede na velik porast prometa, stari neekonomični lokali niso več ustrezali današnjemu razvoju trgovine. Kolektiv se je nato odločil za gradnjo novih trgovskih lokalov, ki stoji sredi mesta in mu dajejo lepši izgled. V novo-zgrajeni stavbi so trije lokali v velikosti po 50 kvadratnih metrov z ustreznimi skladišči, upravni prostori in družinskih stanovanjem. V prvem lokalu bodo prodajali samo železino, v drugem električni material in športne artikle, v tretjem pa steklo, porcelan in ostale gospodinjске potrebščine. V starih lokalih bodo prodajali v enem barve in lake ter ostale kemikalije, v drugem pa usnje z vsemi čevljarškimi in sedlarskimi potrebščinami.

Seminar o nagrajevanju po učinku

Kranj, 16. avgusta
Danes se je v Tekstilni šoli v Kranju pričel seminar o nagrajevanju po delovnem učinku za podružnico Narodne banke Slovenije, ki bo trajal štiri dni. Seminarja se udeležujejo v prvi vrsti direktorji podružnic Narodne banke in uslužbenci, ki bodo uvajali nagrajevanje po učinku. Seminar je otvoril generalni direktor centrale Narodne banke LRS v Ljubljani, Niko Kavčič.

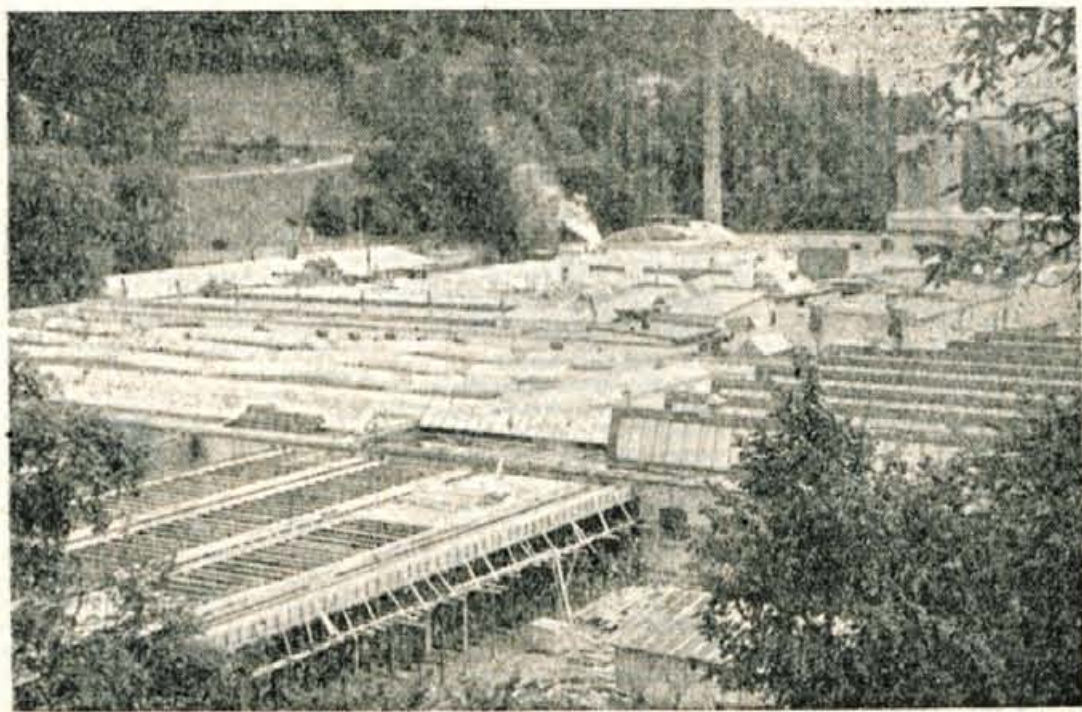
Zadnje vesti

Jesenice, 16. avgusta — Pri Jelenu na Jesenicah se je danes dopoldne začela seja Občinskega ljudskega odbora Jesenice. Na dnevnem redu so razni problemi komunalne in gradbene dejavnosti ter razprava o investicijah. V času, ko to poročamo, seja še traja. Podrobneje bomo poročali o seji v naslednji številki našega lista.

Beograd, 16. avgusta — V založbi beogradskega časopisa založniškega podjetja „Kultura“ je izšla razprava tovariša Edvarda Kardelja „Socializem in vojna“ z njegovimi pogledi na kitajsko kritiko politike sožitja. Knjiga obsega 240 strani.

BEograd, 16. avgusta — Na IV. mednarodnem tehničnem sejmu od 23. avgusta do 2. septembra v Beogradu bo sodelovalo 1129 razstavljavcev, od tega 709 tujih podjetij iz 25 držav.

PO SVETU
NIKOZIJA, 16. avgusta — Davi takoj po polnoči so v Nikoziji slovesno razglasili ciprsko republiko. Točno po 82 letih in dveh mesecih britanske vladavine, je tretji največji otok v Sredozemskem morju postal neodvisen. Ta dogodek so zaznali s strelji iz 21 topov. Formalne slovesnosti so bile v zgradbi parlamenta. Tu so podpisali tudi dokument o neodvisnosti. Pri tem so bili navzoči predstavniki ciprškega predstavniškega doma, ugledni zastopniki grške in turške skupnosti na otoku in člani diplomatskega zbora.

Proslave 75-letnice Bombažne predilnice in tkalnice v Tržiču, ki sodi med prve tovarniške objekte na Gorenjskem, so se za ele že 31. julija s tekmovanjem gasilskih enot tekstilne industrije Slovenije. Športna tekmovanja, na katerih sodelujejo tekstilni delavci iz Varaždina, Duge Rese in iz drugih krajev, se vrstijo ves ta teden. Osrednje svečanosti pa bodo v soboto, 20. avgusta. Že v petek zvečer bo slavnostna akademija v Cankarjevem domu, na kateri bodo podelili posebne nagrade starejšim in z službejšim delavcem. V soboto bo poseben sprejem pionirjev, upokojenecv ter gostov, ki so povabljeni iz vseh večjih kolektivov tekstilne industrije Jugoslavije in celo iz Sovjetske zveze, Madžarske, Poljske in Italije. V soboto dopoldne bo svečana seja delavskega sveta, komemoracija pred spomenikom padlih žrtev za svobodo iz BPT in slavnostno zborovanje kolektiva. Sledil bo množičen ogled tovarne. Zvečer bo praznično razpoloženje tega kolektiva, s katerim je življenjsko povezan malone ves Tržič in njegova okolica, dopolnil se ogujemet z bližnjih hribov. Foto: M. Simenc

Dopis iz Črne gore

Premagana severna stena

Kolašin, avgusta
V tukajšnjem garnizonu nas je precej Slovencev, prevladujemo pa največ Gorenjci, ki z velikim veseljem prebiramo tudi »Glas Gorenjske«. Vsa tukajšnja okolica močno spominja na našo ožjo domovino. To so visoke gore, veliki gozdovi, kjer se ni pe-la sekira in kjer še vedno go-spodarijo medvedi, volkovi in risi. Med gozdovi pa leže mala jezera, zlasti Biogradske je prvi biser. Vsa okolica Kolašina in seveda tudi mesto samo imata idealne pogoje za razvoj zimskega in letnega turizma. Seveda tudi hotelov ne manjka v tem črnogorskem mestecu.

No, sedaj pa k stvari. 3. avgusta je naveza, sestavljena iz razvodnika Metoda Humra, člana alpinističnega oddelka iz Kamnika, vojaka Janeza Kristana, doma z Bleda in vodnika Pernuša Vladimira, člana Planinskega društva iz Tržiča prvič preplezala severno steno 2256 metrov visokega vrha, imenovanega Babin zob. Višina stene znaša nekaj nad 500 metrov in po strmini prav nič ne zaostaja za triglavsko severno steno.

Plezanje je bilo zelo naporno in smo v steni ostali polnih 6 ur. Na najtežjem mestu, to je

TUDI V ŠKOFJI LOKI CREDINSKI PAŠNIK

Škofja Loka
Kmetijsko posestvo Škofja Loka bo na večjem kompleksu v začetnem delu Poljanske doline uredilo čredinski pašnik, ki bo pomenil nadaljni korak v razvoju živinoreje na posestvu. Pašnik bo zelo moderno urejen. Načrte zanj že imajo.
Na posestvu v Loki sploh povečajo veliko pozornost živinoreji. Zdaj imajo okoli 250 glav goveje živine, predvidevajo pa, da jih bodo čez nekaj let, ko bo narejen še en hlev in urejen čredinski pašnik, redili okoli 400. Dva hleva imajo lepo urejena, tretjega, ki bo kombiniran s senikom, pa zdaj gradijo.

previs med 4. in 5. težavnostno stopnjo, smo pustili dva klina, ki naj »zanamcem« omogočita lažji dostop, obenem pa tudi pričata, da si nismo vzpona le izmislili. Stena je povsod zelo krhka, ima prepade, globoke do 200 metrov, po grapah pa je še ve polno snega. Ob 6. uri zvečer smo vendarle stopili na vrh Babinega zoba, ki je bil tako ozek, da smo se komaj mogli uvesti. Podali smo si roke in čez pet minut po drugi strani odšli v dolino.

Naše zadovoljstvo je predvsem v tem, da v severni steni gore Babin zob, visoke 2256 metrov, daleč od Slovenije, v daljni Črni gori obstaja odselek tudi »Gorenjska smer«.

Vladimir Pernuš

„Bil sem presenečen...“

V ponedeljek, 15. avgusta, je odpotovala iz Jugoslavije skupina 18 mladincev in mladink v Egipt, kjer bo sodelovala v mednarodni mladinski delovni brigadi. S to skupino sta odšla v Egipt tudi dva Slovenci, in sicer eden iz Maribora, drugi pa je Janez Ivnik, doma iz Tržiča.

Tik pred odhodom se je tovariš Ivnik oglašil v našem uredništvu in je v ostalem povedal še tole:

»V Egiptu bomo po vsej verjetnosti delali pri izgradnji Asuanskega jezua.«

»Zanima nas, kako da so določili prav vas za to mednarodno brigado?«

»Ta sklep je sprejel Cen-

tralni komite LMS v Ljubljani, prav gotovo zaradi tega, ker sem že več let komandant okrajnega štaba mladinskih delovnih brigad.«

»Kdaj ste prvič sodelovali na mladinski delovni akciji?«

»Prvič sem bil na mladinski delovni akciji kot namestnik komandanta pri gradnji avtomobilske ceste leta 1957, od Zagreba do Ljubljane. Še prej sem sodeloval tudi na lokalni mladinski delovni akciji v Istri.«

»Kaj ste po poklicu?«

»Pleskar in sem zaposlen v Bombažni predilnici v Tržiču.«

»Ali ste potem še kdaj sodelovali na mladinskih delovnih akcijah?«

Da, lani prav tako na avtomobilski cesti, kjer sem bil namestnik komandanta nase-lja.«

»Kaj pa pohvale?«

»Doslje sem bil že dvakrat udarnik.«

»Kakšen namen ima ta mednarodna brigada?«

»Glavna naloga te delovne akcije je predvsem, da se spoznamo z mladino drugih držav in da z njo navežemo še bolj tesne prijateljske stike.«

»In kako ste sprejeli vest, da ste dobili potni list za Egipt?«

»Bil sem presenečen in kar nisem verjel. Vesel sem, da bom spoznal tudi kraje izven Jugoslavije, saj grem sedaj prvič v inozemstvo. Še bolj sem vesel tega, ker je to za-me veliko priznanje.«

M. Z.

Dobri pridelki

Škofja Loka
Pridelki žit, predvsem pšenice, so bili v škofjeloški občini letos zelo dobri (na Kmetijskem posestvu Škofja Loka povprečno 36 stotov na hektar), zlasti pri italijanskih pšenicah. Tako dobre pridelke pa so dosegli le na posestvu in nekateri privatni proizvajalci v kooperaciji z drugo, ker so tu gnojili in obdelovali po vseh modernih agrotehničnih predpisih. Na ostalih površinah so bili pridelki slabši. Koliko k boljšemu pridelku lah-

ko prispeva prav dobro gnojenje in obdelava, je dokaz nekaj manj kot en hektar velika parcela kmetijskega posestva, kjer so zabeležili hektarski donos celo 50 stotov na hektar.

In kako kaže krompir? Upravnik Kmetijske zadruge Trata, Stane Potočnik pravi, da zgodnji krompir, ki ga prav v teh dneh orjejo, še nikdar ni tako dobro obradil kot letos. Tudi pri poznem krompirju (merkurju) pričakujejo dober pridelok, vendar ne tak, kot pri zgodnjem.

Na Kmetijskem posestvu v Loki imajo letos s krompirjem posejanih 22 hektarov, od tega 2 hektara zgodnjega, ki so ga že zorali. Pridelki je bil dober. Menijo, da je k temu precej prispevalo pravočasno in zadostno škropljenje proti kolodarskemu hrošču in plesni.

VELIKA ŠKODA ZARADI STRELE

V petek zvečer, med hujšo nevihto, je udarila strela v hlev Janeza Štirna iz Zaloga pri Cerkljah. Strela je Štirnu zadejala veliko škodo, saj je ubila konja in tri goveda.

OBROT ZA NAVIJANJE ELEMENTOV ZA AVTOMATIZACIJO V SORICI

Zeletniki, 14. avgusta
V teh dneh (sredi avgusta) bo pričel z redno proizvodnjo obrat za navijanje elementov za avtomatizacijo v Sorici v Selški dolini, ki ga je podjetje NIKO Zeletniki ustanovilo že pred približno pol leta. — Ljudje, v glavnem domačini, ki so se doslej ukvarjali s kletkanjem, so za to delo kot nalašč primerni, saj zahteva navijanje elementov za avtomatizacijo, ki je skoraj izključno ročno delo, navajene in gibčne prste. V obratu je zdaj zaposlenih 20 ljudi. Trg za te izdelke je neomejen.

Težave s stroji

Škofja Loka — Zakon o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč določa, da morajo občinski ljudski odbori za vsako zemljišče in za vsako kulturo izdati poseben odlok o tako imenovanem agrominimumu, ki vsebuje rezultate analize o sestavi tal in določa, kako je na posameznih površinah in za posamezne kulture treba gnojiti in obdelovati. S takim odlokom, ki seveda za-

hteva temeljite priprave, se potem na določenem področju začne izvajati nedavno sprejet zakon o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč.

V škofjeloški občini so tak odlok nameravali sprejeti že letos, vendar so na nedavnem sestanku s predstavniki kmetijskih združenj ugotovili, da za to letos ni pogoj, ker povsod še ni ugotovljena sestava tal, težave pa so tudi s umetnimi gnojili in predvsem s stroji, ki jih imajo zadržuje pre-malo. To vprašanje bodo temeljito proučili in pripravili vse potrebno za sprejem odloka o agrominimumu za prihodnje leto. Menijo namreč, da je bolj pametno počakati leto dni, kot pa sprejeti odlok, ki pa ga potem zaradi objektivnih pogojev ne bi mogli izvajati.

Novi most v Beljaku so izročili prometu

Beljak — Ob precejšnji udeležbi prebivalstva iz vseh krajev na Koroškem so preteklo soboto slovesno izročili novi beljaški most svojo ime namenu. Slavnost je bila v vzdušju začetka tradicionalnih beljaških slavnosti ter v znamenju

900-letnice rojstva beljaškega mesta.

Beljaški most je bil eden izmed najpomembnejših v deželi. — Po zgodovinskih virih iz leta 1878 je veljal kot najstarejši most na Koroškem. Ta most sedaj popolnoma ustreza prometnim zahtevam današnjega časa, preko katerega bodo lahko neovirano vozile kolone motornih vozil.

Beljaške slavnosti, ali kot jih imenujejo »beljaški sejmi« so odprli z veličastno povorko, ki jo je gledala desetisočglava množica. Pod geslom »mesto praznuje rojstni dan« so v povorki gledalcem prikazali razgibano zgodovino beljaškega mesta, hkrati pa se je po ulicah pomikala tudi močno zastopana parada folklornih skupin.

Priložnostni poštni žig v obliki trikotnika kaže pogled skozi koroška vrata na taborišče — »Sobčev bajer« Zveze tabornikov Slovenije v Lescah. O. M.

pri Križah, kjer se je avto-bus, poln ljudi, zaletel v železniško zapornico, ni bilo nobenih po-šledic.

Naj povemo še to, da so pri organizaciji pomagali številni Tržičani, saj so prenočili 350 tekmovalcev. To je prav gotovo velika številka, če vemo, da Tržič razpolaga le s 17 hotelskimi ležaji.

SISTEM IZOBRAŽEVANJA V NIKU V ŽELEZNIKIH

Zeletniki
V tovarni »Niko« Zeletniki letos pričeli s sistematičnim izobraževanjem svojega kadra. — Ustanovili so kadrovsko-socialni sektor, ki se bo, kot predvidujejo, sčasoma močno razvil, saj so potrebe po strokovnem izpolnjevanju iz dneva v dan večje.

Skozi izobraževalni center v Niku je šlo že 32 ljudi, ki so se tu na novo zaposlili. Za vsako skupino 16 ljudi so trajali seminarji po tri dni, govorili pa so o delovni disciplini, o higijensko-tehnični zaščiti, o delavskem samoupravljanju, o medsebojnih odnosih, o varčevanju itd. In vedli so tudi že poseben seminar za težaške delavce za orod-jarno.

PRAZNOVANJE KRAJEVNIH PRAZNIKOV

Kranj — Od leta 1953 dalje se domala vsi občinski ljudski odbori na Gorenjskem pričeli s praznovanjem občinskih praznikov. Teda po letu 1956, ko se male občine združile, so potem prebivalci v bivših občinah praznovali krajevne praznike. Teda zadnje čase se pojavljajo primeri, da se krajevnih praznikov izogibajo in jih sploh ved ne praznujejo (Mavčiče že 1 leti, Naklo 1 leto itd.). Mnogi smo, da je tako stalno nepravilno. Nekateri politični in družbene organizacije predvsem pa Zveza borcev, so bile vsaj enkrat na leto, in je ob krajevnem prazniku aktivne in so tako razgibale družbeno, politično in športno življenje v svojem kraju. Če se bo opustilo praznovanje krajevnih praznikov, potem tudi te razgibanosti ne bo več. Iz teh razlogov in tudi iz moralno-političnih gledišč ne kaže opuščati praznovanj, ki predstavljajo vsak zase mejnik naše revolucije. —an

VI VPRASHUJETE - MI ODGOVORJAMO

Popravilo stanovanjske hiše

Bralca K. L. iz Kranja vprašuje, če so možni, da denar, ki ga odvaža od stanarine in se steka v poseben fond, uporabi za popravilo hiše.

Odgovor:

Za odgovor smo naprosili tovariša Kuralta, šefa oddelka za komunalne zadeve Občinskega ljudskega odbora Kranj.

Lastniki stanovanjskih hiš, ki oddajajo stanovanje, morajo odvajati ustrezen odstotek stanarine (v občini Kranj znaša ta odstotek 25%) vse dotlej, da se nabere na tekočem računu v banki znesek, ki ustreza skupnemu znesku dveste letne stanarine. Ker je za to potrebna daljša doba, banka za zdaj še nima navodil za izplačevanje.

Če so popravila pri najemniku tako nujna, da bi bila sicer ogrožena zdravje ali varnost stanovalcev in to ugotovi možnost, da se denar izplača pred potekom predpisane roka. V tej zadevi se obrnite na odsek za komunalne zadeve pri Občinskem ljudskem odboru Kranj.

PRAVNI NASVETI

L. K. Tržič
Vprašanje — Na stanovanju imate podstanovalec, ki je vzel k sebi osebo, vi pa se s tem ne strinjate.

Odgovor — V skladu s točko 3. člena 157. Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 16/59) podstanovalec nima pravice, dati komu drugemu v uporabo stanovanjske prostore.

F. J. Škofja Loka
Vprašanje — Zanima vas ali dedujete po sinu vse premoženje, ker le-ta ni imel otrok — ostala pa je njegova žena.

Odgovor — V skladu s 13. členom Zakona o dedovanju (Ur. list FLRJ, št. 20/55) ste upravi-

čeni, da dedujete polovico zapuščinskega premoženja, ostalo polovico pa njegova žena.

B. V. Kranj
Vprašanje — Zaradi visokošolskega študija nameravate zaprositi za odložitav odsluženja vojaškega roka. Zanima vas, do katerega leta je to možno.

Odgovor — V skladu s 74. členom točke 2. Zakona o narodni obrambi (Uradni list FLRJ, št. 30/55) se vam lahko odloži vojaški rok do konca šolanja, toda najdalj do 27. leta starosti.

O. J. Tržič
Vprašanje — Sprejemate študentsko, radi bi spremenili študij in se dajalec študentskega tem strinja. Zanima vas ali je to možno.

Odgovor — V skladu z Zakonom o študentskih (Uradni list FLRJ, št. 32/55) lahko spremenite študij, če se s tem strinja dajalec študentskega.

Z. B. Radovljica
Vprašanje — Stranka, ki jo imate na stanovanju namerava zamenjati stanovanje s stranko, s katero se pa vi ne strinjate.

Odgovor — V skladu s točko 2.

člen 35. Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 16/59) se mora z zamenjavo strinjati stanodajalec (lastnik).

B. V. Škofja Loka
Vprašanje — Na poti iz službenega kraja domov ste se po-nesrečili. Zanima vas, ali se poškodba smatra kot nesreča pri delu.

Odgovor — V skladu s točko 1. člena 45. Zakona o invalidskem zavarovanju (Uradni list FLRJ, št. 49/58) se poškodba na redni poti od stanovanja do delovnega mesta smatra za nesrečo pri delu.

K. V. Kranj
Vprašanje — Živite na kmečkem posestvu pri starših. — Za svoje delo niste do sedaj prejeli plačila. Zanima vas ali imate po smrti staršev zahtevati večji delež pri zapuščini kot ostali bratje.

Odgovor — V skladu s 37. členom Zakona o dedovanju (Ur. list FLRJ, št. 20/55) so zapustnikovi potomci, ki so živeli z zapustnikom in so mu s svojim trudom pomagali pri pridobivanju imetja pravico, da se jim ta del izloči iz zapuščine.

S sodišča

DAVČNA UTAJA

M. K., F. G. in V. K., doma iz okolice Kranja, so se zagovarjali pred sodiščem zaradi davčne utajitve. M. K. in F. G. sta se jeseni 1957. leta dogovorila, da bo F. G. pripeljal iz Trsta za M. K. osebni avto, vreden 400.000 dinarjev. Ta je tudi M. K. svetoval, da mora dobiti pri pristojnem ObLO potrdilo, da mu ta avto kot darilo pošilja iz Italije sestrična njegove žene. Razen tega pa mu je priskrbel tudi lažno darilno pismo na ime njegove žene. Ko je avto prišel iz Italije, je V. K. v protnji carinarnici lažno navedla, da ga je pošiljala kot darilo njena sestrična. Na ta način sta se M. K. in V. K. izognila plačilu prometne-ga davka v višini 138.819 dinar-

jev. Sodišče je vse obdolžence spoznalo za krive ter jih obsodilo na denarne kazni, in sicer M. K. in F. G. vsakega na 30.000 dinarjev, V. K. pa na 25 tisoč dinarjev.

KAZEN ZA PREPEJ

F. G. doma iz okolice Ptuja se je zagovarjal pred sodiščem zaradi kaznivega dejanja, in sicer zaradi prizadevanja telesne poškodbe. 31. januarja je bil v večernih urah pred gostiščem na Smarjetni gori. Tam je s steklenico — buteljko — udaril po levi roki A. T., ker ga je ta prej izlival teq mu s tem prizadejal na levi roki večjo oteklino. Obdolžence se je zagovarjal, da je bil vinjen. Sodišče ga je spoznalo za krivega ter ga je obsodilo

SUMLJIVA »ZNANKA«

M. S. doma iz okolice Tržiča je 5. marca letos zabavala z nekim znancem po kranjskih gorstih. Nenadoma je tega znanca pustila, ta pa je ugotovil, da mu je medtem zmanjkalo iz denarnice 12.500 dinarjev gotovine. Za tatvino je takoj osumil svoje znanko. Ta je na sodišču odkrito priznala svoje dejanje. Uporito priznala svoje dejanje. Upravni sodišče je bila obdolžena zaradi tatvine predkaznovana, jo je sodišče obsodilo na tri mesece zapor, prav tako pa bo morala oškodovancu povrniti 12 tisoč 500 dinarjev.

MIHA KLINAR ŽARA S PEPELOM

Boj se zaupali petokolonšnem kakor komunistom, kakaj med oblastniki samimi so bili petokolonši in izdajalec. Zato ni čudno, če je Jugoslavija tako sramotno propadla. Toda komunisti niso obupali. Če so se skoro vsi bivši oblastniki vdinjali zavojevalcem, so komunisti že od prvega dne pripravljali odpor. Ali ni Jože Grešarčič že dan po okupaciji pozval k sodelovanju pri odporu nekatere javne delavce drugih strank in skupin, ki se s fašistično okupacijo niso sprijaznili? Ali se niso komunisti na sestanku na Slavnih nad Bohinjsko Belo pogovarjali o odporu proti zavojevalcem? Bilo je menda isti dan, ko so Italijani zapuščali Goranjsko in so jo zasedali Nemci. Ali se niso o odporu menili tudi na tajnem prvomajskem zborovanju pri Končevu na Javorniku? Na zborovanju, ki sta se ga udeležila tudi Slavkom? Ali se niso priprave na odpor nadaljevale skozi ves maj? Ali niso na junijskih sestankih celine razpravljali o odporu že jasneje? Ali ni Polde, načelnik celine, govoril, da je treba nadaljevati z zbiranjem orožja? Ali ni rekel, da se čas vstaje naglo približuje in da bo signal zanjo napad Nemčije na Sovjetsko zvezo? Naj se je ta napoved zdelala tako neverjetna, se je tisto junijsko nedeljo uresničila. Zato je razumela Slavka, kaj ji je hotel povedati, ko je rekel, da je Nemčija napadla Sovjetsko zvezo...

— V ilegalo moram, — ga sliši. Besede izgovarja s srbskim naglasom, čeprav se trudi, da bi govoril slovensko.

Slavko je Srb. Pred sedmimi leti je prišel na Jesenice in se zaposlil kot frizer pri nekem frizerskem mojstru, ki se mu ni ljubilo opravljati svoje obrti. Kasneje je odprl svoj salon. Spoznala ga je v Delavskem domu. Večkrat je zahajal tja in posedal v bifeju, kjer je bila natakariča. Obsa sta bila komunisti. Sprva ni vedela, da je tudi on. Same slutila je, ko je organiziral brivne pomočnike in vavence v širokono organizacijo. Ze spočetka ji je ugajal. Ni bil samo lep s svojimi kodri, v katere je tako rada segala. Tudi srce je imel. Zanj najboljša na svetu. Poročila bi se z njim že prej, a se jo zaprl. Razkril so javki. Njeno in Mice. Nekl slabšič ju je izdal, ko so ga zajeli na poti v inozemstvo. Razkril je obe javki in izdal komuniste, ki jih je poznal. Tako so zaprli nje in Mice, potem Toneta Cufarja, Ivana Sedeja in Franca Benedičiča... Sedem mesecev so bili zaprti v Ljubljani, ne da bi prišli pred sodišče. Protestirali so z gladovno stavko, a se dosegli samo to, da so jih poslali v Beograd. Šele po osmih mesecih je bila razprava. Potem se je vrnila in se poročila s Slavkom. Čez štiri leta je Hitler napadel Jugoslavijo. Potem je prišla tista junijska nedelja...

— V ilegalo moram, — sliši možev glas.
— V ilegalo? — zanišljeno ponavlja za njim.
— Da.
— Kam? — bi rada vedela.
Slavko skomigne z rameni.
— In jaz? — vpraša in se začne naglo oblačit.
— Najbrž boš morala za menej. Obveščena boš, — ne ve, kaj bi ji odgovoril.

Odšla je v kuhinjo in nagle pripravila zajtrk. Potem mu je napolnila nadržnik.

Slavko je v naglici molče pozajtrkoval. Zdaj stoji pred njo obleden v trpežno športno obleko. Brez besed ji stiska roke, dokler je tesno ne objame. Njena roka se zagrebe v njegovo kodo; telo je rahlo usločilo in se tesno privija k njemu. Čuti ga, čuti vsega. Ob sreči močno utripata. Dolg poljub...

— Morda bo vojne kmalu konec, — ji zairjuje in se posavlja. Tudi ona misli tako: Rusija bo zmlela Nemčijo...

Izza zaves ga opazuje. Gleda za njim, kako gre oprtan z nahrbtnikom po ulici, kakor da bi se odpravil na vesel izlet v hribe. Z ljubečim pogledom ga spremlja, dokler ne izgine za ovinkom v kratki ulici brez hiš, zarezani v breg, med vrtove. Nje umakne se od okna. Se strmi v smer, kamor je zavil. V mislih ga spremlja v breg.

— Pravkar be prečkal prago, — si misli... In potem be izginil med novimi, komaj pred leti zgrajenimi in pristradanimi delavskimi hišicami, belo in tako brezskrbno se blestečimi v jutranjem junijskem soncu... Kam neki be zavil? Bo šel mimo električnega transformatorja med hiše pod Kalvarijo ali pa se nameril v ulico za progo proti Javorniku in se nazadnje izgubil v gozduve onstran Jelenkama...

— Zakaj mi ni povedal? — jo gloda vprašanje in otožnost, ki je ob Slavkovem odhodu zajela, se v njej vedno bolj razrašča.

— Obveščena boš, — ji odgovarjajo v srečo njegove besede. Ne misli na zajtrk, dasi ga je pripravila tudi zase. Nedotaknjen je na mizi v kuhinji. Nobene lakote ne čuti. Stoji ob oknu, kakor da se ne more odtrgati od njega, in gleda na pobočja, parala s smrekovimi in bukovinimi gozdovi, v hribe, prelivaže se se s toplimi zelenimi barvami v brezoblačno sinjino junijske neba. Šele trkanje na kuhinjska vrata jo odtrga od okna. Spomni se, da so vrata nezaklenjena. Ni jih zaklenila, ko je Slavko odšel.

Ko vstopi v kuhinjo, rahlo vztrepeti; na pragu je stal Nemes v gestapovski uniformi. Pozna ga. Šef gestapa je; nekajkrat se je že bril v Slavkovem salonu.

— Govoril bi rad z gospodom, — pravi gestapovec, ne da bi pozdravil.

— Zal ga ni doma, — pravi mirno. Cudi se sama sebi, odkod jo najje ta mir. Dobro ve, zakaj je gestapovec prišel.

— Ga ni doma? — se čudi gestapovec in mršči čelo.

— Ne. Na izlet je šel. V planine, — pravi in brez vznemirjenja prenaša ostr, vrtajoči gestapovečev pogled.

— Na izlet? In prav danes? — de gestapovec z rahlo pesmehljivim prizvokom.

— Angela dobro razume ta prizvok, a se dela, kot da ga ni razumela.

— Nedelja je. Lep dan in mož je prest. Naj se nadiha planinskega zraka, saj je ves teden doma, — pravi s tako nesumljivim glasom, da spravi gestapovca v zadrego.

— In kaj bi radi od mojega moža? — pravi naposled in niti ne pomisli, da bi je mogel gestapovec aretirati namesto Slavka.

— Pravzaprav nič, — se gestapovec ne izda, zakaj je prišel.

— Samo strigel bi se rad. Kdaj se gospod soproj vrne?

— Ne vem. Morda šele jutri? Tudi jutri je prost, — je rekla.

— Zahaja vaš mož večkrat v planine? — de, kakor da bi jo prosil.

— Da, — pritrđi.

— Njen mirni govor spravlja gestapovca v vedno večjo zadrego. Skoraj bi verjel, da je mož šel res same na izlet, če bi jih, tistih, ki jih je iskal, danes ne šlo že toliko.

— Čudno, — reče zato s poudarkom, — danes jih je z Jesenic klo zelo mnogo v planine...

— Nič čudnega, — mu seže v besedo... — Lep dan je in čudovito mora biti v hribih...

— In zakaj niste šli vi z možem? — bi rad zvedel.

— Ne počutim se dobro, — de in skuša napraviti bolan obraz.

— Gestapovec se s kotički ust komaj vidno posmečne, potem ga ne more več vzdržati.

— Da nima odhod vašega moža v hribe zveze s čim drugim? — vpraša naravnost in jo ostro pogleda.

— S čim neki? — vzdrži Angela njegov sokolji pogled.

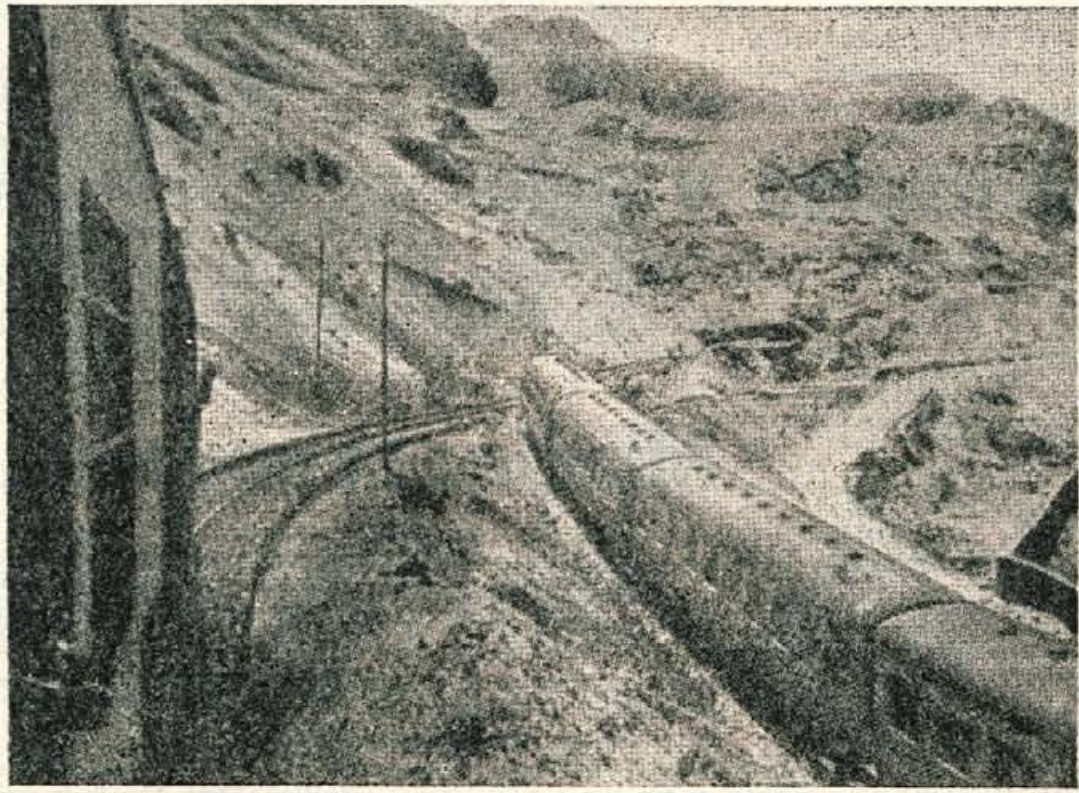
— Mogoče z novim položajem na vzhodu?

— Ne razumem vas, — mu seže v besedo, kakor da ne ve, kaj gestapovec misli.

— Ne razumete? Potem ste menda edini, ki še ne veste, da smo v vojni s Sovjetsko zvezo. Komunisti so se tega prav gotovo razveselili.

— In kaj naj bi imel moj mož opravka s to vojno in s komunisti?

— Vaš mož je bil, kakor mi je znano, komunist!

V CIK-CAKU NA 4800 METROV
Na progi Lima-Oroya ni prostora za ovinke. Rešitev so našli v nenavadnem, tako imenovanem »switchbacks« postopku, po katerem hrope vlak v cik-caku tesno ob navpičnih stenah navzgor, vse do višine 4800 metrov

Benečija - deželna emigrantov

Po nekaterih podatkih živi v Benečiji približno 32.000 Slovencev in stranjnih naseljnih. Deset občin je z izrazitim slovenskim življenjem, medtem ko so Slovenci v drugih šestih občinah pomešani s prebivalci italijanske ozilne.

ZA PROUCEVANJE VENERE
Cornelliška univerza v ZDA gradi v Portoriku veliko radar-skupino, s katero menijo preučevati predvsem električne pojave v atmosferi Venere. Mimo tega pa bo naprava služila tudi za opazovanje Sonca, Lune, Marsa in Jupitra.

**-SAMOS, 5-
S KAMONOSNO
KAROSERIJO**
Na letošnji razstavi avtomobilov in motornih vozil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani smo lahko videli prototip avtomobusa s samonosno karoserijo, ki ga je izdelala škopska tovarna »11. Oktober«.

**ODKRITJE
RASTLINSKEGA ENCIMA**
Encimi so organski katalizatorji, ki urejajo potek biokemičnih procesov v živem organizmu. Sodelavci Poljedelskega raziskovalnega centra v Marylandu ZDA, so nedavno tega odkrili nov rastlinski encim, ki je občutljiv na svetlobo in določa rast rastlin.

Za vse vrste goriva
Britanska tovarna Rolls Royce je izdelala prototip avtomobilskega motorja, ki za pogon lahko uporablja navadni bencinski visoko oktanski bencin, naftna olja ali nafto. Motor menijo začeti izdelovati serijsko. Konstrukcijske podrobnosti niso znane. Od podatkov se so sporočili le to, da je motor 4-cilindrski in da razvije hitrost 160 km na uro.

**TELEFOTO PO TELEFONSKI
LINJI**
Na leningrajskem tehničnem inštitutu so izdelali novo napravo za telefote, ki jo lahko priključijo na sleherni telefonsko linijo. Napravo sestavljata oddajnik in sprejemnik. Stran tipkanega teksta odda naprava v 140 sekundah.

NEVARNOST Z LUNE
Človek še ni stopil na luno, znanstveniki pa že opozarjajo na nevarnosti, ki ga čakajo na njej. Nobelov nagradjenec dr. Lendenberg celo meni, da so proučevanja lune in nekateri poskusi astronomov, da bi jo osvojili, lahko za človeštvo usodni. Naprave, ki jih bodo rakete spustile na lunino površino in pozneje spet vrnila na zemljo, po mišljenju dr. Lendenberga, lahko prinesejo z lune nevarne bacile, ti pa bi na našem planetu povzročili epidemije do slej neznanih bolezní. V svoji teoriji dr. Lendenberg namreč pravi, da se pod lunino skorjo nahajajo številne vrste mikrobov, kakršnih na zemlji ne srečamo.

Poštni roboti
Uprava pošte v Detroitu je bila ponosna, ker je imela na raznih krajih mesta svoje »govorne avtomate«, ki so mimoidočim prodajali poštne znamke. Toda kmalu je začel ta robot grešiti. Namesto da bi pravilno vračal drobiž in da bi se s pomočjo magnetofonskega traku zahvalil strankam, se je začel sam s seboj razgovarjati v nerazumljivem jeziku in »razpisati denar«. Inženirju ni uspelo odstraniti napake, zato je pošta svoje robote umaknila iz prometa.

KULTURNI RAZGLEDI

**OBISK MLADIH POLJSKIH
FILMSKIH DELAVCEV PRI
NAS**
V Bohinju so bili dalj časa člani poljske delegacije mladih filmskih delavcev iz varšavskega kluba »Zik-Zak«, ki so vrnili obisk Zvezi prijateljev mladine Slovenije. V Bohinju so bili gostje uredništva »Mladine«. Za tem so odšli v Ljubljano, kjer so v studiju Triglav-filma v Trnovnem pokazali slovenskim filmskim delavcem nekaj svojih filmov.

**PEVCI OPERNEGA STUDIA
NA GOLNIKU**
Pred dnevi so bolnike v bolnici na Golniku obiskali mladi pevci opernega studia in jim predredili kvaliteten operni večer, ki je zelo uspel. Poslušalci so bili izredno navdušeni, aplavz se je od arije do arije stopnjeval in je dosegel višek pri izvedbi Haydnovega »Apotekarja«, ki je pripomogel do razpoloženja, ki je lasno le dobrim opernim predstavam. Bolniki so bili pevcem in vodstvu Opernega studia iz Ljubljane nadvse hvaležni za nepozabni kulturni večer.

»KRESNA NOČ« V BOHINJU
V soboto zvečer je bila ob Bohinjskem jezeru izredno uspeša prireditev »Kresna noč«, ki je zadovoljila veliko množico gledalcev. Njihovo število cenijo kar na 2000 do 3000. Ob tej priložnosti so z žarometi osvetlili cerkev pri Janezu in most, prav tako pa tudi zgornji nadstropji hotela Bellevue in obalo jezera. Na jezeru je gorel na splavu velik kres in v njegovi bližini je odsevala peterokraka zvezda. Pri sprejedu je sodeloval bohinjski pevski oktet z narodnimi pesmimi, domača bohinjska godba z domačimi vizami in glasbeni trio. Ves spored je trajal eno uro. Isti večer je bila tudi otvoritev velikega restavracijskega prostora pri hotela Jezero.

Ob prvih domačih izotopih

Letošnji julij bo našim atomskim znanstvenikom in naprednim podjetjem ostal v prijetnem spominu; kako tudi ne: v inštitutu »Borisa Kidriča« v Vinčah so v reaktorju proizvedli prve domače radioaktivne izotope, med prvimi izotop žvepla, znan kot radioaktivno žveplo 35, proti sredini meseca pa so poskušali še s kobaltom 60, iridijem 192, jodom 131, zlatom 198 in s fosforjem 32. Redna proizvodnja teh radioaktivnih izotopov pa bo predvidoma stekla konec avgusta.

Raketa z dvema satelitoma

Ameriški tehniki so že konec lanskega leta poskušali z eno samo raketo hkrati izstreliti v vesolje dva umetna zemeljska satelita. Poskus se je takrat ponesrečil, uspel jim je letošnjega 23. junija. Za start so tokrat porabili dvostopenjsko, 24 metrov visoko raketo »Thor Able Start«, na katero so namestili oba umetna satelita. Prvi »Tranzit II« je okrogle oblike in težak 101.151 kg, služil pa naj bi v navigacijske namene. Z njegovo pomočjo bodo ladje in letala lahko s precejšnjo natančnostjo določale koordinate svojih poti. Drugi satelit je manjši, v premeru meri 49 cm, in tehta 19,05 kilograma.

Satelit »Tranzit II« je opremljen z dvema radijskima oddajnikoma, ki oddajata signale na štirih frekvencah. Pogonsko električno energijo mu zagotavljajo sončne baterije. Mimo tega ima vgrajen še poseben kontrolni sistem, ki sproti meri spremembo njegove krožne poti.

S sončnimi baterijami in radijskim oddajnikom je opremljen tudi manjši satelit, ki ima obremen še naprave za merjenje in beleženje sončnega ter kozmičnega sevanja v ionosferi. Ameriški tehniki predvidevajo, da bosta oba satelita, ki se gibljeta v višini 900 km, krožila okoli zemlje približno 50 let.

BODICE
Pepe iz Kamnika že nisem videl od spomladi, ko sem po kamniških trgovinah stikal za gumbi. Zadnjič pa sem ga srečal na trgu. Držal se je kot slabo postavljen vprašaj, ki mu grozi nevarnost, da bo pravkar zbrisan. Hude skrbi sem opazil na njegovem obrazu.
»Pa te menda vendar ne nameravajo posaditi na prestol kamniškega župana?« sem ga vprašal kar naravnost, ker vem, kakšne skrbi tarejo zdaj Kamničane. »Nak!« je rekel Pepe z vidnim zadovoljstvom, »temu sem se srečno izognil, pač pa me je doletela še bolj nevhvaležna naloga«. Ker nisem vedel, kaj je po Pepetovem mnenju še bolj nevhvaležno, sem čakal, da mi sam pojasni. — Takole je modroval: »Dobil sem odlok, da moram zaradi lepšega videza mesta zamenjati leseno ograjo okoli svojega vrta s cementno. Če tega do letošnjega roka ne naredim, bo ograjo uredilo mesino Komunalno podjetje na moj račun. Zdaj zaman iščem cement. Če bom čakal na komunalno, potem še vsaj dve leti ne bom prišel do nove ograje.«
Ko je Pepe videl, da ga debelo gledam in ne razumem njegovega modrovanja, je sam nadaljeval:
»Mestno komunalno podjetje ima še za dve leti dovolj dela brez popravljanja ograj. Preden bo odstranjena nevarnost poplav pred železniško postajo, uravnan cestni prehod na Grabnu, kjer ob deževju nastane pravico jezero, preden bo obrežje Bistrice uredeno v park in preden bodo uredili hodnike za pešce proti Duplji bo minilo več kot dve leti!« Začel sem Pepetu, da mu ne bi bilo treba čakati na pomoč komunalne in se poslovil.
Do prihodnjč lepo pozdravljeni!
BODICAR

TELESNA KULTURA

Reporterjev zapis po ljubeljski nedelji

Še zadnji pogled v arhiv

Ljubelj 1960 — Ljubeljska nedelja z motorji in avtomobili je privlekel, ki vsako leto v največjem številu privlači ljubitelje avto-moto športa. Leto za letom bodimo na Ljubelju. Kako vse nam je s svojimi dirkami je tudi letos pokazal, čeprav je tokrat nekoliko ponagajalo muhasto vreme. Klub vsemu je prišlo tudi na VIII. mednarodno reprizo na Ljubelju nič več in nič manj kakor 18 tisoč gledalcev.

boja s tujci, ki imajo mnogo bolj pripravljene stroje. Naš Leon Pintar je bil letos šele šesti, lani je bil v tej kategoriji prvi. Po dirki nam je Pintar dejal nekako takole: »Kaj pomaga vsa hrabrost in drznost, če pa stroj ne vleče tak kot bi moral.« Ce smo primerjali vožnjo letošnjega junaka Ljubelja Avstrijca Prucknerja s Pintarjem, sta bili po znanju vožnji povsem enaki. Pintar bo zaostajal za tujci toliko časa, dokler ne bo dobil za to primernejšega boljšega dirkalnega stroja. Res se čudimo, da pristojni organi temu hlabremu fantu iz Kranja ne preskrbijo takega stroja kot ga imajo njegovi sorojstniki iz sosednje Avstrije. Kaj bi potem lahko pomenil naš Pintar tudi v svetu?

rekordi in rezultati gredo sedaj v arhiv in bodo čakali do prihodnjega spopada junakov telenkih konj — do prihodnje avgustove nedelje — do Ljubelja 1961.

Mladina in nogomet

Ze leta in leta ugotovljamo, da nimamo Slovenci zastopnika v I. zvezni nogometni ligi, edini predstavnik v drugi zvezni ligi pa se vedno bori za obstanek. Podobno stanje je tudi na Gorenjskem, saj v zadnjih letih ne moremo nikamor naprej in nas v SCL zastopa le kranjski Triglav.

Poskušali bomo najti nekaj vzrokov, ki zavirajo to stanje v našem nogometu. Na raznih občnih zborih klubov in šport-

Mladinsko državno prvenstvo v plavanju

Kranjčani tretji

Preteklo soboto in nedeljo je bilo v Vrnjački Banji mladinsko državno prvenstvo v plavanju, ki se ga je udeležilo 180 plavalcev iz vse Jugoslavije. Moštveni prvak je postal Jadran iz Hercegnovija, ki je zbral 208 točk, za njim pa so Mladost iz Zagreba 139 točk, Triglav Kranj 113, Jug Dubrovnik 44, Jadran Split

58 in Naprijed Zagreb 43 točk itd. Rezultati pa so naslednji: 1500 m Peter Brinovec (T) 20:19.9; 100 m pismo Kurdžab (M) 1:00.8; 200 m metuljček Terzović (J-H) 2:39.7; 100 m hrbtno Cezar (J-S) 1:10.5; mladinke 400 m prsto Verži (N-Z) 5:45.9; 100 m metuljček Golubin 1:22.8; 200 m prsto Maričić (M-S) 3:05.0; 4x100 m Mladost 4:55.6.

Ob zaključku XV. mladinskega državnega prvenstva v plavanju v Vrnjački Banji je delegat Plavalne zveze Jugoslavije izročil najboljši ekipi prvenstva Jadranu iz Hercegnovja pokal. Najuspešnejša tekmovalca prvenstva sta Camdžičeva (Jadran Hercegnovi) in Peter Brinovec (Triglav, Kranj). Prejela sta posebni nagradi ObLO Vrnjačka Banja. — Rezultati zadnjega dne so bili naslednji — 200 m prsto: Camdžič (J-H) 2:39.5; 400 m prsto — Peter Brinovec (Tr) 4:54.2; 100 m hrbtno (ž) — Kurir (J-S) 1:24.9; 200 metrov prsto (m) — Tomišič (M) 2:52.4; 4x100 m mešano (ž) — Jadran Hercegnovi 5:34.8; 4x200 m — Triglav 9:56.7. — Končni vrstni red: 1. Jadran Hercegnovi 274, 2. Mladost Zagreb 247, 3. Triglav Kranj 181, 4. Jug Dubrovnik 134 in tako dalje.

I. SAHOVSKI TURNIR JUGOSLOVANSKIH MEST

KRANJ, 16. avgusta — Danes se je pričel v Kranju I. šahovski turnir jugoslovanskih mest, ki ga je organiziralo Šahovsko društvo Kranj pod pokroviteljstvom predsednika Okrajnega ljudskega odbora Kranja, Vinka Hafnerja. Turnir, ki je posvečen 900-letnici Kranja, je otvoril ob navzočnosti predstavnikov Občinskega in Okrajnega komiteja Zveze komunistov, Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev ter udeležencev turnirja, predstavnik Občinskega ljudskega odbora Kranja, Mile Vozel. Nato pa sta navzoče pozdravila še tovariši Ernest Kapus — predstavnik Šahovske zveze Slovenije in glavni sodnik na turnirju in tajnik Šahovskega društva Kranj, Miro Možina.

NESREČE

KOLESAR V AVTOMOBIL V ponedeljek, 15. avgusta ob 14.05 se je na cesti I. reda Jesenice-Kranj, na ostem ovinku v Mostah, pripetila prometna nesreča. Kolesar V. J., delavec v Železarni Jesenice, stanujoč v Lescah, se je s kolesom zaletel v osebni avto S 18064. Ker je avto zaradi ozke in nepregledne ceste ter hudega ovinka vozil počasi, ni prišlo do hujše nesreče. Kolesar se je potolkel po glavi in zlomil nogo. Spričo vedno večjega prometa morajo tudi kolesarji voziti previdneje!

Obveščevalec

- mali oglasi
Prodajalnice. Naslov v oglasnem oddelku 3141
Prodajalnice, 3 mesece breje, ki bo drugič teletila. Zg. Brnki št. 35, Cerklje 3142
Prodajalnice pisalne mize in Tobi-jev štedilnik na drva, vse v odličnem stanju. Naslov v oglasnem oddelku 3143
Prodajalnice kredence in kožo. Hottemože 15, Preddvor 3144
Prodajalnice motorno kolo Galeb s prevoženimi 2500 km. Potočnik Janko, Rakovica 12, Besnica 3145
Prodajalnice suho črno deteljo. Bri-tof 49, Kranj 3146
Prodajalnice kravo s teletom. Hudobivnik Jože, Suha 33, Kranj 3147
Prodajalnice nov vozilec z »lojtr-cami«. Naslov v oglasnem oddelku 3148
Prodajalnice bukove, orehove, hr-škove suhe deske 70 in 100 mm. Grošelj, Grad, Cerklje 3149
Prodajalnice 2 novi žimnati žimari-ci za postelje. Zasavska cesta 22, Orehek, Kranj 3150
Prodajalnice kravo, dobro mlekarico, ki bo 8. septembra drugič teletila. Ilvoka 1, Kranj 3151
Vespe, odlično, 150 ccm M 58,

- prodajalnice. Ponudbe oddati v ogla-sni oddelku pod »260« 3121
V centru Tržiča prodajalnice hišo — takoj vseljivo. Naslov v ogla-snem oddelku 3129
KUPIM Kupim avto »Topolino«. Po-nudbe oddati v oglasni oddelku 3151
Kupim motorno kolo novo ali rabljeno — nemške znamke, 175 do 250 ccm. Naslov v oglasnem oddelku 3152
Kupim konja do 5 let starega. Kos, Klanc 33, Komenda 2300
Kupim motorno kolo »Galeb«. Ponudbe s ceno in opisom stan-ja motorja poslati na naslov v oglasnem oddelku 3153
Kupim brzoparilnik. Podbrezje št. 89, Duplje 3154
RAZNO Podpisana Kožuh Terezija iz Voklega 71, preklicujem obrek-ljive besede, ki sem jih širila o Kalan Ivanki iz Voklega 14. Ko-žuh Terezija 3155
Kletar — kvalificiran z nekaj let prakse ali priučen kletar z večletno prakso dobi takojšnjo zaposlitev pri trg. gostin. pod-jetju Delikatosa, Kranj. Pisme-ne ponudbe poslati na upravo podjetja 3156
Upravni odbor Lovske druž-ine Storžič Kranj razpisuje de-

- lovno mesto lovskega čuvaja. Plača po dogovoru. Prošnje na-slovite na Lovsko družino »Stor-žič« Kranj. Nameslitev takoj. 3157
Klobučar Jane Janez se je pre-selil v Prešernovo ulico št. 9 pri Sabotju, Kranj. Izdeluje in po-pravlja vse vrste moških klo-bukov. Priporoča se cenjenim strankam za nadaljni obisk 3139
kino
Jesenice »RADIO«: 18. in 19. avgusta angleško-sovjetski barv. film POT NA ANTARKTIKO.
Jesenice »PLAVZA«: 18. in 19. avgusta ameriški vstaviševski film OSAMLJENI ČLOVEK.
Bled: 18. avgusta ameriški vi-staviševski film TETOVIRANA ROZA, 19. avgusta ameriški barvni vestern film NOČNI PRE-HOD, predstava ob 18. in 20.30.
Ljubno: 18. avgusta francoski barvni film HELENA IN MOŽ-JE, predstava ob 20. uri.
Radovljica: 18. in 19. avgusta jugoslovanski film KOTA 905, 18. avgusta predstava ob 20. uri in 19. avgusta ob 18. uri, 19. avgusta italijansko-francosko-ang-leški barvni film BEATRICA CENCI, predstava ob 20. uri.
Kropa: 18. avgusta francoski film BELEŽNICA MAJ. THOMP-SONA.
Tržič: 18. in 19. avgusta fran-coski film MEGRE POSTAVLJA ZANKO.
Kranj »STORŽIČ«: 19. avgusta premiera italijanskega filma OKNO PROTI LUNA PARKU, predstava ob 16., 18. in 20. uri in matineja istega filma ob 10. uri, 19. avgusta ameriški barvni film RISARKA MODELOV, predstava ob 16., 18. in 20. uri, matineja istega filma ob 10. uri.
Letni kino »PARTIZAN«: 18. in 19. avgusta premiera ameriškega barvnega filma ULICA FREDERICK ST. 10, predstava ob 20. uri.
Stražišče »SVOBODA«: 18. av-gusta ameriški barvni film RI-SARKA MODELOV, predstava ob 18. in 20. uri.
Skofja Loka: 19. avgusta angle-ški film KER VETER NE ZNA BRATI, predstava ob 18. in 20.30.
Kamnik: 18. avgusta jugoslo-vanski film NOCI IN JUTRA, predstava ob 17.15.
Duplica: 18. avgusta indijski barvni film KRALJICA JANSI, predstava ob 20. uri.

EKONOMISTI - FINANČNI STROKOVNJAKI
Tovarna elektrotehničnih in finomehaničnih izdelkov
ISKRA - KRANJ išče več EKONOMISTOV
za vodilna in visoko strokovna delovna mesta v finančnem sektorju. Potrebna je visokošolska izobrazba ali ekonomska srednja šola z daljšo prakso. Ponudbe izvolite poslati na kadrovske oddelke tovarne v roku treh tednov po objavi

Jeseničani in okoličani!
»Glas Gorenjske« je odprl tudi v Jesenicah delovna mesta v finančnem sektorju. Potrebna je visokošolska izobrazba ali ekonomska srednja šola z daljšo prakso. Ponudbe izvolite poslati na kadrovske oddelke tovarne v roku treh tednov po objavi
Uprava »Glasu Gorenjske«

LJUDJE IN DOGODKI Nove države

V torek, 16. avgusta dopoldne, so predstavniški organi nove ciprske republike prevzeli oblast v deželi. Po večletnem boju ciprskih patriotov in poldrugoletnih pogajanjih o prihodnosti otoka, je bila slovesno proglašena neodvisnost otoka. S sporazumom o prenehanju britanske okupacije Cipra, je bilo odstranjeno nevarno žarišče mednarodne napetosti. Zaradi določene politike britanskih okupacijskih oblasti je ciprski problem zlasti zastrupal odnos med Grčijo in Turčijo, ki sta bili spriče svojega prebivalstva na otoku vseskozi zainteresirani za dogajanja v zvezi s Ciprom. Kljub številnim neresenim problemom, predvsem tistim, ki zadevajo odnose med Grki in turško manjšino na otoku, bo neodvisna republika Ciper le v mnogočem prispevala k ureditvi razmer v tem delu sveta. Spričo precejšnjih naravnih bogastev otoka in dokajšnje razvitenosti dežele, mlada republika po gospodarski plati ne bo imela prevelikih skrbi. Nobenega dvoma ni, da bo gospodarski razvoj otoka v pogojih neodvisnosti še hitrejši kot je bil doslej. Osnovne težave, s katerimi se bo srečala ciprska republika, so

nesoglasja in nezaupanje, ki so se zahvaljujoč stari »preizkušeni« kolonialni politiki: deli in vladaj, nakopila med Cipranci grškega porekla in turškim prebivalstvom. Britanci so namreč v boju za ohranitev tega strateško zelo pomembnega otoka, do dobra sprli med seboj predstavnike obeh narodnosti, kar je v preteklosti ciprske krize še posebej zaostrelavo. Sedanja stališča ciprskih voditeljev, pripadnikov grške in turške narodnostne skupine, potrjuje odločnost in želje vseh prebivalcev otoka, da se izgladijo nasprotja in se otoku, ki je v bližnji preteklosti dovolj pretrpel in prekravvel, zagotovi miren razvoj. V vsakem primeru bo nova neodvisna ciprska republika toliko bolj prispevala k okrepitvi mednarodnega mira in predvsem h konsolidaciji položaja v tem delu sveta, kolikor prej in popolneje bodo odstranjene vse negativne posledice preteklosti. Nekako v istem času — v noči od ponedeljka na torek — so topovske salve v Brazzavillu naznanile rojstvo nove neodvisne države, dosedanje članice francoske skupnosti — Konga. Bivši francoski Kongo je postal neodvisna republika. To je v

TO DNE PA SMATO

OKREPITVE ZA SILE OZN V KATANGI
Poveljstvo OZN je objavilo, da so začele prihajati v Elisabethville vojaške okrepitve Švedske, Federacije Mali in Maroka. Priključili se bodo odredu 300 Švedov, ki so prej prispeli v glavno mesto kongoške pokrajine Katanga. V Elisabethvillu pa so se belgijske čete že začele umikati in jih zamenjujejo sile OZN. Pričakujejo, da bodo prispeli v Katango še trije bataljoni sil OZN.

Kongoški premier Lumumba je sporočil, da sta kongoška vlada in ljudstvo izgubila zaupanje v generalnega sekretarja OZN Daga Hammarskjölda. Lumumba zahteva v pismu, ki ga je poslal Dagu Hammarskjöldu, da Varnostni svet takoj pošlje v Kongo komisijo, sestavljeno iz predstavnikov 14 azijsko-afriških držav. Ta komisija naj bi zagotovila, da bi bile »neposredno in v celoti uveljavljene resolucije Varnostnega sveta z dne 14. in 20. julija ter 9. avgusta.«

OB OBLETNICI NEODVISNOSTI INDIJE
Ob dnevu neodvisnosti sta predsednik Pragas v svoji poslanici kot tudi ministrski predsednik Nehru v ponedeljek, 15. avgusta, v svojem govoru pred več tisoč ljudmi poudarila potrebo po krepitevi notranje enotnosti države, kar je osnovni pogoj za nadaljnji napredek in ohranitev svobode. Predsednik Prasad je govoril o tem, da še ni dosežena integracija države in da številne notranje sile rovarijo, da bi jo razcepile. Ministrski predsednik Nehru je prav tako poudaril potrebo po krepitevi enotnosti. »Osnovna dolžnost vsakega posameznika je,« je rekel, »da se zaobljubi, da bo krepil enotnost in obrambo dežele.«

TRUJILLO NA ZATOZNI KLOPI
V San Joseju in Kostariki se je včeraj začelo zasedanje Sveta zunanjih ministrov 20 latinsko-ameriških držav in ZDA (OAS). Na zasedanju bodo razpravljali o obtožbah nekaterih latinsko-ameriških držav proti Dominikanski republik v zvezi z atentatom venezuelskega predsednika Betancourta. Atentat so napravili v Caracasu 24. junija. Na zasedanju bodo prav tako govorili o kubansko-ameriških odnosih.

Zahodne agencije sodijo, da bodo na konferenci v Kostariki obsodili Trujillov režim in s tem verjetno še omajali že tako negotove pozicije tega režima. Menijo pa, da bo Venezuela, ki je formalno predložila obtožbo, zahtevala določnejše ukrepe kot samo formalno obsodbo.

ZAVRNJEN PREDLOG
Južna Koreja je v ponedeljek, 15. avgusta, zavrnila predlog o ustanovitvi federalne unije med obema Korejama. Predlog je sprožil predsednik severno korejske vlade Kim Ir Sen. Začasni južnokorejski premier Hu Čung je izjavil, da ta predlog ne pomeni nič novega in da gre tu za »običajno propagando«.